Remissvar från TechAlliansen på Europeiska kommissionens förslag till innovationsförordning, European Innovation Act KOM(2026) 567 (EIA), (KN2026/01835)

TechAlliansen är en konstellation av företag från olika branscher som vill se en politik med de digitala frågorna i centrum. Vi består av följande medlemmar: Volvo Cars, Meta, Amazon, Kry, Ericsson, Microsoft, IKEA, Spotify och Google.

TechAlliansen tackar för möjligheten att inkomma med svar på remiss av Europeiska kommissionens förslag till innovationsförordning European Innovation Act KOM(2026) 567 (EIA), (KN2026/01835).

Sammanfattning

TechAlliansen välkomnar övergripande Europeiska kommissionens förslag till EIA. Europa behöver bli bättre på att omsätta forskning, teknisk utveckling och idéer i växande företag och innovationer som når marknaden. Offentlig sektor har här en viktig roll, både som beställare och användare av ny teknik. TechAlliansen har under längre tid efterfrågat att offentlig upphandling används strategiskt för att stimulera innovation och efterfrågan på nya lösningar.

Det är särskilt positivt med förslagets tydliga ambition att använda offentlig FoU-upphandling mer strategiskt för att stimulera innovation och kommersialisering. För att bevara ambitionen samtidigt som viktiga behov balanseras önskar TechAlliansen understryka att Sverige i det kommande förhandlingsarbetet bör verka för att EIA:

- använder offentlig upphandling som ett strategiskt verktyg för att främja innovation, kvalitet och långsiktigt värdeskapande,
- utgår från företagens faktiska bidrag till Europas innovationsförmåga och inte enbart från geografiskt ursprung eller ägarstruktur,
- säkerställer att säkerhetsbegränsningar är riskbaserade, proportionerliga och knutna till konkreta behov,
- stärker förutsättningarna för kommersialisering och finansiering utan att försvaga skyddet för immateriella tillgångar, och
- främjar en harmoniserad tillämpning i hela EU och minimerar administrativ komplexitet.

Nedan följer utvecklade resonemang avseende artikel 11, 12, 17, 19, 26, 28, 32 samt kompletterande rättsakter.

Europeiskt värdeskapande bör bygga på faktiska bidrag till Europas innovationsförmåga

TechAlliansen delar ambitionen att stärka Europas innovationskapacitet, ekonomiska säkerhet och teknologiska ledarskap. Europas konkurrenskraft förutsätter samtidigt fortsatt tillgång till internationellt kapital, kompetens och världsledande teknik.

Kraven i *artikel 11*, inklusive att minst 50 procent av FoU-verksamheten inom kontraktet ska utföras i EU eller i länder som omfattas av relevanta internationella åtaganden avseende FoU-upphandling, behöver förtydligas. Det bör framgå hur andelen ska beräknas exempelvis om det ska göras utifrån arbetstid, kostnader eller andra parametrar. Eventuella dokumentationskrav bör samtidigt begränsas till vad som är nödvändigt och proportionerligt. TechAlliansen välkomnar att *artikel 12* utgår från var företag är etablerade och bedriver faktisk affärsverksamhet, snarare än enbart från deras ägarstruktur. Begreppet *substantive business operations* behöver dock tydliggöras för att säkerställa en enhetlig och förutsebar tillämpning inom EU. Företag som bedriver omfattande FoU i Europa, utvecklar immateriella tillgångar här, sysselsätter forskare och annan kvalificerad personal i Europa och bidrar till europeiska innovations- och industriekosystem bör kunna delta i FoU-upphandlingar där de uppfyller tillträdesvillkoren och relevanta säkerhetskrav. För avsedd effekt är det viktigt att *artikel 11.3* inte tillämpas bredare än vad det konkreta säkerhetsintressen motiverar. Det kan läsas som att detta främst gäller situationer där en ekonomisk aktör står under direkt eller indirekt kontroll av en stat i tredjeland, en offentlig myndighet, en statlig investeringsfond (sovereign fund) eller ett statligt kontrollerat företag. Vi uppfattar inte att bestämmelsen är avsedd att omfatta företag som ytterst ägs av privata aktieägare eller privatägda företag etablerade i tredjeländer.

Offentlig upphandling som premierar innovation och kvalitet

TechAlliansen välkomnar de innovationsfrämjande tilldelningskriterierna i *artikel 17*, inklusive att kvalitetskriterier ska väga minst 50 procent och innovationsrelaterade kriterier minst 15 procent vid tilldelningen. Att ge större vikt åt kvalitet, innovationshöjd och långsiktigt värdeskapande kan bidra till att offentlig FoU-upphandling blir ett effektivare verktyg för teknikutveckling och kommersialisering. Det ligger också i linje med TechAlliansens sedan tidigare framförda syn att offentlig sektor bör använda upphandling för att driva innovation och välja de lösningar som bäst möter verksamhetens behov.

Kriterierna behöver samtidigt vara tydliga, proportionerliga och teknikneutrala för att inte skapa ökad administration, rättslig osäkerhet eller begränsa konkurrensen. Tilldelningskriterier som avser europeiska leveranskedjor, verksamhet inom EU eller

europeiskt utvecklad teknik bör utformas så att de bedömer faktiskt innovationsvärde och europeiskt värdeskapande utan att utvecklas till generella ursprungspreferenser. Teknisk kvalitet, funktion, säkerhet, innovationshöjd och långsiktigt värdeskapande bör väga tyngre än komponenters eller tekniks geografiska ursprung.

Tydliga och förutsebara regler om immateriella rättigheter

TechAlliansen välkomnar huvudprincipen i *artikel 19* att leverantören behåller immateriella rättigheter till de resultat som skapas inom FoU-upphandlingen. Det stärker företagens möjligheter att vidareutveckla och kommersialisera innovationer.

Bestämmelsernas närmare utformning, inklusive undantagen från huvudregeln, behöver säkerställa en rimlig balans mellan offentliga beställares behov och företagens möjligheter att skydda sina investeringar och immateriella tillgångar. Bestämmelser som ger den offentliga beställaren rätt att använda och tillgängliggöra resultaten för nuvarande eller framtida leverantörer, eller som möjliggör licensiering eller överföring av äganderätten, bör vara tydligt avgränsade, proportionerliga och förutsebara. Begrepp som till exempel *allmänintresse* behöver ges en tydlig innebörd. Alltför långtgående undantag riskerar att försvaga företagens incitament att delta i FoU-upphandling, investera i fortsatt utveckling och kommersialisera resultaten.

Det behöver också finnas en tydlig gränsdragning mellan de resultat som skapas inom kontraktet och leverantörens befintliga immateriella rättigheter.

Datalokaliseringskrav ska vara riskbaserade

Artikel 26 ger offentliga beställare möjlighet att ställa krav på var personuppgifter behandlas och lagras samt från vilka länder de får vara tillgängliga. Sådana krav bör bedömas utifrån de konkreta säkerhetsriskerna. Geografisk lagring är inte i sig en garanti för informationssäkerhet. Det är särskilt viktigt att undvika omotiverade hinder för internationella forskningssamarbeten och användning av säkra digitala tjänster.

Stärk förutsättningarna för kommersialisering och finansiering av innovation

TechAlliansen välkomnar ambitionen att skapa ett europeiskt ramverk för värdering och finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet i *artikel 32*. För många innovativa företag är immateriella tillgångar en central del av företagets värde, och bättre möjligheter att synliggöra och använda dessa tillgångar kan bidra till förbättrade förutsättningar för kommersialisering och tillväxt.

Kompetenscentrumet, den digitala matchningsplattformen och certifieringssystemet bör bygga på ett tydligt identifierat marknadsbehov och ge ett konkret mervärde jämfört med befintliga privata och offentliga tjänster. TechAlliansen välkomnar att ramverket och certifieringen är frivilliga och inte ersätter marknadsaktörernas självständiga värderings- och riskbedömningar.

Säkerhetskrav bör utgå från faktisk risk

TechAlliansen delar synen på behovet av att värna Europas ekonomiska säkerhet och minska sårbarheter. För särskilt känsliga eller säkerhetskritiska upphandlingar kan mer långtgående krav vara motiverade, jämför *artikel 28*. Sådana begränsningar bör dock grundas på konkreta och dokumenterade risker, vara proportionerliga i förhållande till den identifierade risken som ska hanteras och inte gå längre än vad som är nödvändigt.

Säkerställ konsekvensanalyser och dialog inför kompletterande rättsakter

Förordningen bör tillämpas på ett enhetligt och användarvänligt sätt i hela EU. Dokumentations-, kontroll- och rapporteringskrav bör begränsas till vad som är nödvändigt och så långt möjligt bygga på befintliga digitala processer och uppgifter. Förslaget ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter enligt bland annat artiklarna 11, 19, 22, 24, 28 och 31. När kompletterande akter kan få betydande effekter på marknadstillträde, konkurrens, innovation eller investeringar bör dessa föregås av konsekvensanalys och strukturerad dialog med berörda aktörer.

TechAlliansen finns tillgänglig för ytterligare dialog under arbetets gång.

Med vänliga hälsningar,
TechAlliansen